

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

8901 Zalaegerszeg, Kossuth L.u.17-19. Telefon: 92/502-106, fax: 92/311-474
Email: mayor@zalaegerszeg.hu

..... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése
2024. május 16-i ülésére

Tárgy: A helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló önkormányzati rendelet megalkotása

Előterjesztő: Balaicz Zoltán polgármester

Készítette: Műszaki Osztály
dr. Tóth-Gángó Gabriella műszaki osztályvezető-helyettes
Tánczos Zsolt környezetvédelmi szakreferens

Egyeztetve: Főépítési Osztály

Tárgyalta: Ügyrendi, Jogi és Vagyonynyilatkozatot Ellenőrző Bizottság
Műszaki Bizottság
Gazdasági Bizottság
Humánigazgatási Bizottság

Véleményezésre megküldve: Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Törvényességi és tartalmi-formai szempontból ellenőrizte: Önkormányzati Osztály

Tisztelt Közgyűlés!

A Zala Vármegyei Kormányhivatal megkereséssel fordult Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalához, miszerint a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkára a 2024. évi ellenőrzési munkatervében elrendelte a helyi jelentőségű védett természeti terület jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati szabályozások felülvizsgálatát. A törvényességi vizsgálat célja, hogy a helyi természeti védettségre vonatkozó önkormányzati szabályozás kerüljön felülvizsgálatra, célzottan a tárgykör helyes fogalomhasználatára, egyidejűleg a jogszabálysértő rendelkezések kerüljenek módosításra úgy, hogy a jelenleg fennálló védettség a védelem tárgyán fennmaradjon. A települési önkormányzat - a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 24.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltakkal összhangban – csak természeti területet (4. § b) pont, 15. § (1) bekezdés) és más a Tvt. 22. §-a alapján védelemre érdemes földterületet nyilváníthat védetté. **A helyi jelentőségű védett természeti terület kizárólag a Tvt. 28. § (1) bekezdés c) pont szerinti természetvédelmi terület, vagy d) pont szerinti természeti emlék kategória valamelyikébe sorolható be a védelem célja és a védett természeti terület kiterjedése alapján.** Természeti érték védetté nyilvánítása a természetvédelemért felelős miniszter kizárólagos jogköre.

A Tvt. 28. § (4) bekezdése szerint *„Természetvédelmi terület az ország jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, kisebb összefüggő területe, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme. A 23. § (2) bekezdése alapján védett láp, szikes tó természetvédelmi területnek minősül.”*

A Tvt. 28. § (5) bekezdése alapján *„Természeti emlék valamely különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló terület. A 23. § (2) bekezdése alapján védett forrás, víznyelő, kunhalom, földvár természeti emlékek minősül.”*

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének a helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló 32/2001. (X.26.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: rendelet) szabályozza a helyi természeti értékek védelmét. Célja, hogy a természetvédelmi törvénnyel összhangban védelmet biztosítson a természeti értékeknek az országosan is védett egyedi fajok nagyobb előfordulási helyeinek természeti területté nyilvánításával, valamint helyi jelentőségük miatt arra érdemes növény és állatfajok, természeti tájak, élő vizek természetes állapotának megőrzésével biztosítsa azok megmaradását, védelmét.

A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a rendeletben az önkormányzat a természeti értékek védetté nyilvánításáról rendelkezett, nem pedig természetvédelmi területről vagy természeti emlékről, ugyanakkor a védettség rendeletben meghatározott tárgya és célja egyértelműen megfeleltethető a természeti területnek vagy a természeti emlékeknek, ezért a jogbiztonság és a védettség gyakorlati érvényesítésének biztosítása érdekében új rendeletet kell alkotni a helyi jelentőségű védett természeti területek védetté nyilvánításáról, egyidejűleg a rendeletet hatályon kívül kell helyezni. Az új rendeletben a meglévő védettség védett természeti területként való fenntartásáról rendelkezik az önkormányzat, mely jogtechnikai megoldás előnye, hogy nem válik szükségessé új védetté nyilvánítási eljárás lefolytatása, hiszen a védettség célja és tárgya nem változik. Az új rendelet

alkotása során az eredeti, védetté nyilvánításra irányuló jogalkotói szándék mindvégig érvényesül és folytatólagosan védettnek minősülnek az érintett területek. A rendelet alkotása során figyelembe vettük az ingatlan-nyilvántartás változásait (pl: ingatlanok megosztásából adódó hrsz-ek átszámozása, elnevezések változtatása), amely a jogalkalmazást segítő pontosító, egyértelműsítő technikai korrekció.

A közgyűlés 2010. szeptemberi 16-i ülésén 179/2010. (IX.16.) számú határozatával védetté nyilvánította többek közt a Csácsi arborétumot az ott lévő botanikai, dendrológiai és zoológiai értékek védelme érdekében.

A Tvt. 24. § (4) bekezdés értelmében fel kell oldani a természeti érték vagy terület védettségét, fokozottan védettségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A védettség feloldása során a védetté nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a helyi védett természeti terület védettségének a feloldásához az igazgatóság véleményét be kell szerezni.

Az M76-os főút 2x2 sávossá bővítése miatt szükség volt a közvetlenül a régi közúti nyomvonal melletti – Csácsi arborétumhoz tartozó – területrészek igénybevételére. Ennek kapcsán a Zala Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya 800.240/6/2022. számú határozatában telekalakítási engedélyt adott az érintett telekcsoporthoz újraosztására és a telekhatárok rendezésére. A telekalakítások következtében a Magyar Állam tulajdonában lévő, helyi védelem alatt álló Zalaegerszeg 01039/5 és a 01039/7 hrsz-ú földrészletből a 01017/1 hrsz-ú (kivett országos közút), a 01017/2 hrsz-ú (kivett járda és aluljáró) és a 01017/3 hrsz-ú (kivett országos közút) földrészlet jött létre. Az új helyrajzi számok vonatkozásában a Zala Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya a tulajdoni lapokon a helyi védelmet továbbjegyezte, mivel annak törléséhez közgyűlési döntés szükséges. A főút bővítése miatt létrejött kivett országos közút, kivett járda és aluljáró művelési ágú földrészletek már nem indokolják a helyi védelem fenntartását, ezért az újonnan létrejött Zalaegerszeg 01017/1 hrsz-ú (kivett országos közút), a 01017/2 hrsz-ú (kivett járda és aluljáró) és a 01017/3 hrsz-ú (kivett országos közút) ingatlanok vonatkozásában a helyi védelem tulajdoni lapokon szereplő törlése indokolt.

A Tvt. 24. § (4) bekezdése értelmében jelen előterjesztés megküldésre kerül a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság részére véleményének beszerzése céljából, majd a Tvt. 25. § (3) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője a védetté nyilvánító, illetve a védettség feloldásáról rendelkező önkormányzati rendeletet – nyilvántartási célból – hivatalból megküldi az érintett területen működő igazgatóságnak. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság 2024. május 6. napján kelt, 2310-2/2024. ügyiratszámú válaszlevelében tájékoztatta hivatalunkat, hogy az előterjesztésben foglaltakkal egyetért, kifogással nem él.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a alapján az előzetes hatásvizsgálat eredményéről az alábbi tájékoztatást adom:

A rendelet társadalmi, gazdasági, költségvetési, környezeti hatásai, egészségi következményei, adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:

A rendelet társadalmi, gazdasági, költségvetési, környezeti, egészségi és adminisztratív hatása jelentős, mert a meglévő védettség védett természeti területként való fenntartásáról rendelkezik.

A rendelet szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A rendelet szükséges a Tvt. rendelkezéseinek való megfelelés, a jogbiztonság és a védettség gyakorlati biztosítása érdekében.

A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendelet alkalmazásához szükséges feltételek rendelkezésre állnak, új erőforrások bevonására nincsen szükség.

Humánigazgatási Bizottság 38/2024. (V.06.) határozatával egyhangúlag – 10 igen szavazattal – támogatta az előterjesztésben megfogalmazottakat.

Ügyrendi, Jogi és Vagyonnyilatkozatot Ellenőrző Bizottság 61/2024. (V.06.) határozatával az előterjesztést megtárgyalta és 7 igen, egyhangú szavazattal a közgyűlésnek elfogadásra javasolja.

Műszaki Bizottság 44/2024. (V.07.) határozatával az előterjesztést – egyhangúlag, 10 igen szavazattal – támogatta.

Gazdasági Bizottság 50/2024. (V.08.) határozatával az előterjesztést 10 igen, egyhangú szavazattal támogatta.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló önkormányzati rendeletet és a határozati javaslatot megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

1. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése feloldja a Zalaegerszeg, 01017/1 hrsz-ú (kivett országos közút), a 01017/2 hrsz-ú (kivett járda és aluljáró) és a 01017/3 hrsz-ú (kivett országos közút) ingatlanok vonatkozásában a helyi védettséget.

A közgyűlés felkéri a címzetes főjegyzőt, hogy gondoskodjon a helyi védettség törléséről az ingatlan-nyilvántartásban.

Határidő: 2024. december 31.

Felelős: dr. Kovács Gábor címzetes főjegyző

2. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése felkéri a polgármestert, hogy Zalaegerszeg Megyei Jogú Város építési szabályzatáról szóló rendeletének soron következő módosítása során gondoskodjon a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló önkormányzati rendeletben foglaltak átvezetéséről.

Határidő: 2024. december 31.

Felelős: Balaicz Zoltán polgármester

Zalaegerszeg, 2024. május 9.

Balaicz Zoltán
polgármester

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének .../... (...) önkormányzati rendelete

a helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. § (2) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja az alábbi természetvédelmi területeket és természeti emlékeket:

1. Csácsi arborétum
2. Deák téri park
3. platánsorok (Platán sor, Landorhegyi út, Zrínyi út, Bíró M. út)
4. Baross-liget
5. Zalaegerszeg, 1552/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa
6. szenterzsébethegy szelídigesztenyefa
7. olai temetőben lévő hársfa
8. Zalaegerszeg, 6581/8 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfák
9. botfai vadgesztenyesor
10. Zalaegerszeg, 20145 hrsz.-ú ingatlanon lévő hársfa
11. Zalaegerszeg, 3135/10 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfa
12. Azáleás-völgy
13. Parkerdő
14. Pálosfai-patak völgye
15. Bozsoki-domb
16. Zalaegerszeg, 5530/2 hrsz-ú ingatlan K-i oldalán lévő gömbkőris fasor
17. Zalaegerszeg, 7288/13 hrsz-ú ingatlan parkja
18. Zalaegerszeg, 3622/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa

2. §

(1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Csácsi arborétum.

(2) A védetté nyilvánítás célja az arborétum területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.

3. §

- (1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Deák téri park.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a park területén található dendrológiai értékek, különösen az idős, hatalmas fák védelme.
- (3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat, valamint a természetvédelmi kezelési tervét a 2. melléklet tartalmazza.

4. §

- (1) Helyi jelentőségű természeti emlékek a Platán soron, a Landorhegyi úton, a Zrínyi úton és a Bíró M. úton található platánsorok.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket jelentő platánfák védelme.
- (3) Az érintett területek jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a platánsorok védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 3. melléklet tartalmazza.

5. §

- (1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Baross-liget.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a park területének növény- és állatvilágának védelme.
- (3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat, valamint a védelmükre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 4. melléklet tartalmazza.

6. §

- (1) Helyi jelentőségű természeti emlék a Zalaegerszeg, 1552/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa.
- (2) A védetté nyilvánítás célja a dendrológiai értékek védelme.
- (3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a védelmükre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét az 5. melléklet tartalmazza.

7. §

- (1) Helyi jelentőségű természeti emlék a szenterzsébethegyi szelidgesztenyefa.
- (2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai, agrártörténeti és esztétikai értéket képviselő gesztenyefa hosszútávú védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a gesztenyefa védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 6. melléklet tartalmazza.

8. §

(1) Helyi jelentőségű természeti emlék az olai temetőben lévő hársfa.

(2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfa védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 7. melléklet tartalmazza.

9. §

(1) Helyi jelentőségű természeti emlék a Zalaegerszeg, 6581/8 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfák.

(2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfák hosszútávú védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfák védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 8. melléklet tartalmazza.

10. §

(1) Helyi jelentőségű természeti emlék a botfai (Botfa u., Várberki u.) vadgesztenyesor.

(2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő vadgesztenyefák hosszútávú védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a vadgesztenyefák védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 9. melléklet tartalmazza.

11. §

(1) Helyi jelentőségű természeti emlék a Zalaegerszeg, 20145 hrsz-ú területen lévő hársfa.

(2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfa védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 10. melléklet tartalmazza.

12. §

(1) Helyi jelentőségű természeti emlék a Zalaegerszeg, 3135/10 hrsz-ú területen lévő hársfa.

(2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a hársfa védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 11. melléklet tartalmazza.

13. §

(1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület az Azáleás-völgy.

(2) A védetté nyilvánítás célja a völgy területén a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása.

(3) Az érintett terület meghatározását, jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat, valamint a védelmükre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 12. melléklet tartalmazza.

14. §

(1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Parkerdő.

(2) A védetté nyilvánítás célja az erdő területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a védelmükre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 13. melléklet tartalmazza.

15. §

(1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Pálosfai-patak völgye.

(2) A védetté nyilvánítás célja az erdő területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a védelmükre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 14. melléklet tartalmazza.

16. §

(1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Bozsoki-domb.

(2) A védetté nyilvánítás célja a területén található változatos élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a helyrajzi számait, a védett területen lévő természetes, illetve természetközeli növénytársulásokat és azokon, mint élőhelyeken élő állatvilágot, valamint a védelmükre vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 15. melléklet tartalmazza.

17. §

(1) Helyi jelentőségű természeti emlék a Zalaegerszeg, 5530/2 hrsz-ú ingatlan K-i oldalán lévő gömbkőrös fasor.

(2) A védetté nyilvánítás célja a fasor esztétikai állapotának és a településrész egységes utcaképezésének megőrzése.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a fasor védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 16. melléklet tartalmazza.

18. §

(1) Helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Zalaegerszeg, 7288/13 hrsz-ú ingatlan parkja.

(2) A védetté nyilvánítás célja a park esztétikai állapotának és az összefüggő zöldterületnek a megőrzése.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a terület védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 17. melléklet tartalmazza.

19. §

(1) Helyi jelentőségű természeti emlék a Zalaegerszeg, 3622/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa.

(2) A védetté nyilvánítás célja az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő juharlevelű platánfa hosszútávú védelme.

(3) Az érintett terület jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, helyrajzi számát, valamint a juharlevelű platánfa védelmére vonatkozó természetvédelmi kezelési tervét a 18. melléklet tartalmazza.

20. §

Hatályát veszti a helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló 32/2001. (X.27.) önkormányzati rendelet.

21. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Balaicz Zoltán
polgármester

dr. Kovács Gábor
címzetes főjegyző

A Csácsi arborétum helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A várostól keletre húzódó összefüggő erdőterület egy részét, a Csácsi arborétumot helyi védelem alá kell helyezni az ott lévő botanikai- dendrológiai- és zoológiai értékek miatt. Az erdő a zalai klimax erdőtársulások, a gyertyános-tölgyesek, bükkösök, jellemző, fajgazdag reprezentáns képviselője.

1.2. A védelem alá helyezés indokai: A területen lévő forrás és környéke az 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) és (3) bekezdés b) pontja alapján ex lege védelemben részesül. Az itt található ökoszisztéma védelmében korlátozásokat kell elrendelni. Az értékes dendrológiai gyűjtemény kezelése, fejlesztése, fenntartása továbbra is az erdészet feladata. A Csácsi arborétum egyúttal a város kedvelt kirándulóterdeje, így a rekreációs funkció további fenntartása, erősítése szükséges.

2. **Növénytársulások:** A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik.

	A	B	C	D
1	E1	Franciaperjés dombvidéki rétek	CORINE:36.5,38.2	Völgyek, tápanyagban gazdag talajok magasfűvű, fajgazdag kaszálórétjei
2	K3	Nyugat-délnyugat-dunántúli bükkösök és gyertyános tölgyesek	CORINE: 41.C222, 41.2A11	Magas, jó növekedésű, üde szubmontán erdők a Délnyugat-Dunántúlon
3	J3	Bokorfüzesek	CORINE: 44.12	Vízfolyások mentén, azok szegélyein kialakult cserje nagyságú bokorerdők, ligeterdők
4	J5	Égerligetek	CORINE: 44.31	Dombvidéki patakokat kísérő, de ritkán folyók magasabb árterén is megtalálható éger alkotta erdők
5	S5	Egyéb tájidegen fenyvesek	CORINE: 83.3111	Luc- jegenye-vörös- duglász-simafenyővel létesített

	A	B	C	D
				ültetvénytérű állományok, gyakran gyepszint nélkül
6	U8	Folyóvizek	CORINE: 24	Állandó, egyirányú, magasabb térszinttől az alacsonyabb felé mozgó felszíni vizek
7	U9	Állóvizek	CORINE: 22.1	Állandó egyirányú mozgással nem rendelkező felszíni vizek

3. Védett növényfajok

Név	Állomány
Szálkás pajzsika (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	20 tő
Szártalan kankalin (<i>Primula vulgaris</i>)	Több száz tő
Farkasboroszlán (<i>Daphne mezereum</i>)	15 tő
Ciklámen (<i>Cyclamen purpurascens</i>)	50 tő
Piritógyökér (<i>Tamus communis</i>)	50 tő
Kétlevelű sarkvirág (<i>Platanthera bifolia</i>)	10 tő
Tavaszi tőzike (<i>Leucojum vernum</i>)	150 tő
Kardos madársisak (<i>Cephalanthera longifolia</i>)	10 tő

4. A Csácsi arborétum természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: Az arborétum területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása.

4.2. Természetvédelmi stratégiák és kezelési módok:

4.2.1. Erdők természetközeli, ökológiai szemléletű erdészeti kezelése.

4.2.2. Természetes gyepek fenntartó kezelése (kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás, stb.).

4.2.3. Zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, fásítás, egyebek).

4.2.4. Tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (akác, aranyvessző).

4.2.5. Az értékes vizes élőhely, forrás környékének természetközeli fenntartása.

4.3. Korlátozások: Az erdőben az erdészeti tevékenységet meghatározó ütemtervezést az erdő hosszútávú fenntartásának szem előtt tartásával kell elkészíteni.

4.4. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.4.1. Az erdők állami tulajdonban vannak.

4.4.2. Kezelő: A Csácsi arborétum a Zalaerdő Zrt. 7. sz. Zalaegerszegi Erdészetének kezelésében van.

4.4.3. Az élőhely hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. A Csácsi arborétum helyi természetvédelmi terület helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos
1.	01039/3	fásított terület	1695	Magyar Állam
2.	01039/4	fásított terület	3119	Magyar Állam
3.	01039/6 a alrészlet	erdő	736789	Magyar Állam
	d alrészlet	erdő és épület	772364	
4.	01039/8	fásított terület	3266	Magyar Állam

Deák téri park helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A Deák téri park a belvárosban a piac szomszédságában a Sütő utca, Várkör utcák által határolt park.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: a park területén található dendrológiai értékek védelme, kiváltképp az itt található idős, hatalmas fák védelme, melyek a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket képviselnek.

2. **Növénytársulások:** A terület tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. **P6M** Kastélyparkok és arborétumok az egykori vegetáció nyomaival CORINE: 85.1. Urbánus környezetben parkok, arborétumok az egykori –általában ligeterdei, réti-vegetáció maradványaival, regenerálódásával.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Juharlevelű platán (<i>Platanus x hybrida</i>)	5 tő

4. Deák téri park természetvédelmi kezelési terve:

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a park területén található dendrológiai értékek, különösen az idős, hatalmas fák védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A burkolatok felújításakor gondoskodni kell arról – ahol ez szükséges – hogy nagyobb földfelület maradjon szabadon a fák tövével.

4.2.2. A platánokról az elszáradt ágakat el kell távolítani, az ághelyeket védőkezelni kell.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület önkormányzati tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

4.3.3. A védett fasor hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Deák téri park helyi természetvédelmi terület helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos
1	3620	Park	0,35 ha	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Platánsorok természetvédelmi emlékek természeti értékei

1. A platánsorok rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. Platán sor: A Platán sor Ola utca és Göcseji úti kereszteződés között útszakaszon az út két oldalán található platánfák (104/102 db).

1.2. Landorhegyi út: A Landorhegyi úton a Platán sor és a Madách utcai kereszteződés között útszakaszon az út két oldalán található platánfák (58 db).

1.3. Zrínyi M. út: A Zrínyi M. utca nyugati oldalán található platánfák (18 db).

1.4. Bíró Márton utca: A Bíró M. utca keleti oldalán található platánfák (33 db).

1.5. A védelem alá helyezés indoka: Az út mellett álló hatalmas platánok a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket jelentenek.

2. Növénytársulások: A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik. **S7M** Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3. Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített, kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Juharlevelű platán (Platanus x hybrida)	Össz.: 315 tő

4. A platánsorok természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket jelentő platánfák védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. Platán sor:

4.2.1.1. Az elszáradt, beteg, tőkorhadtt fákat az egyenkénti leírásnak megfelelően ki kell vágni.

4.2.1.2. Az elszáradt ágakat évente, a lombfakadás előtt el kell távolítani.

4.2.1.3. Gondoskodni kell a hiányzó fák pótlásáról.

4.2.1.4. A kivágásra kerülő fákat azonnal pótolni kell.

4.2.1.5. Ahol a fák összeérnek a lámpaoszloppal (ÉK-i oldal 40., 82. fa) gondoskodni kell a lámpaoszlop áthelyezéséről.

4.2.1.6. Vizsgálandó a járda és a közút közötti zöldsáv állapota, a szabálytalan várakozásból – zöldsávon – keletkező károsodásokat meg kell szüntetni.

4.2.1.7. A koronaalakítás miatt levágott ágak ághelyeit méhviasszal kell védőkezeln.

4.2.1.8. Javasolt a fasor védettségét jelölő táblák elhelyezése.

4.2.2. Landorhegyi utca:

4.2.2.1. A száraz ágakat el kell távolítani a koronákból.

4.2.2.2. Szükség szerint a koronákat alakítani kell.

4.2.2.3. Az úttest és a járda közötti zöldsávot karban kell tartani.

4.2.2.4. Azoknál a fáknál, ahol az autók lejárták a földet a gyökerekről, a talajt vissza kell tölteni és meg kell akadályozni a zöldsávon való parkolást.

4.2.2.5. Aszályos időszakban a fák öntözéséről gondoskodni kell.

4.2.2.6. A hiányzó és a kivágásra kerülő fákat pótolni kel.

4.2.2.7. Javasolt a fasor megjelölése a Platánsor sarkánál és a Déryné, illetve a Madách utca torkolatánál.

4.2.3. Zrínyi utca:

4.2.3.1. A kivágandó fát a legrövidebb időn belül ki kell vágni.

4.2.3.2. Az alászorult, elszáradt ágakat le kell vágni, a fennakadt száraz ágakat el kell távolítani.

4.2.3.3. A levágott ágak helyeit méhviasszal kell kezelni.

4.2.3.4. A fák tövétől a szennyeződések el kell távolítani.

4.2.3.5. A rendelőintézet épületét elérő ágakat vissza kell vágni.

4.2.3.6. A 16. és 17. fa közötti betonréteget el kell távolítani.

4.2.3.7. A kórház kerítését át kellene helyezni.

4.2.3.8. A zöldsávot meg kellene magasítani és jó minőségű földdel kellene feltölteni.

4.2.3.9. A fák idős kora miatt 2-3 évente egészségi vizsgálatuk szükséges.

4.2.3.10. Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

4.2.4. Bíró Márton utca:

4.2.4.1. A száraz ágakat el kell távolítani a koronákból.

4.2.4.2. Szükség szerint a koronákat alakítani kell.

4.2.4.3. Az úttest és a járda közötti zöldsávot karban kell tartani.

4.2.4.4. A házakra veszélyes gyökereket el kell távolítani.

4.2.4.5. Javasolt a fasor megjelölése a Berzsenyi utcai torkolatnál, valamint a vasúti átjárónál.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A területek önkormányzati tulajdonban vannak.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

4.3.3. A védett fasorok hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Platánsorok helyi természeti emlékek ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos
1	4407	kivett közterület	Terület védett	nélkül Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
2	4877	kivett közterület	Terület védett	nélkül Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
3	1183/3	kivett járda és kerékpárút	Terület védett	nélkül Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
4	2748	kivett közút	Terület védett	nélkül Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Baross liget helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A Baross liget a Zrínyi M. utca, Hunyadi u., és a Kosztolányi D. utcák által határolt park.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: a park területének növény- és állatvilágának védelme, kiváltképp az itt található idős, hatalmas fák védelme, melyek a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket képviselnek.

2. Növénytársulások: A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik.

	A	B	C	D
1	S7M	Facsoportok, erdősávok, fasorok	CORINE: 84.1, 84.3	Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok
2	P6M	Kastélyparkok és arborétumok az egykori vegetáció nyomaival	CORINE: 85.1	Urbánus környezetben parkok, arborétumok az egykori –általában ligeterdei, réti-vegetáció maradványaival, regenerálódásával

3. Védett növényfajok (A védelem helyi jelentőségű, a fajok országosan törvényben nem védettek)

	A	B
1	Platánlevelű juhar	2 tő
2	Juharlevelű platán (<i>Platanus x hybrida</i>)	5 tő

4. Baross liget természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a park területének növény- és állatvilágának védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A beteg, előregedett fák kivágása szükséges.

4.2.2. A park felújítására kertészeti tervet kell készíteni.

4.2.3. A fokozottan védett, értékesebb fafajok javára az azokat veszélyeztető fákat el kell távolítani.

4.2.4. A liget közepén lévő platánfa tőkorhadását védőkezelní kell. Esetleges megtámasztását meg kell fontolni és meg kell terveztetni.

4.2.5. A letört, levágott ághelyeket védőkezelní kell.

4.2.6. Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület önkormányzati tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. A védett fák hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Baross liget helyi természetvédelmi terület helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág		Tulajdonos
1	1553/1	kivett közpark	1 ha 0325 m ²	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Zalaegerszeg, 1552/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa helyi jelentőségű természeti emlék természeti értéke

1. A faegyed rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A faegyed a Zrínyi út, Kosztolányi út által határolt udvaron/parkban található.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: a dendrológiai értékek védelme, kiváltképp az itt található idős, hatalmas fa védelme, mely a vegetációs időszakban jelentős esztétikai értéket képvisel.

2. Növénytársulások: A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. **P6M** Kastélyparkok és arborétumok az egykori vegetáció nyomaival CORINE: 85.1, Urbánus környezetben parkok, arborétumok az egykori –általában ligeterdei, réti-vegetáció maradványaival, regenerálódásával.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Juharlevelű platán (Platanus x hybrida)	1 tő

4. Zalaegerszeg, 1552/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a dendrológiai értékek védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A törzsön lévő korhadt részt ki kell tisztítani és fakezelő viasszal le kell kezelni.

4.2.2. Az épületet veszélyeztető ágakat vissza kell vágni.

4.2.3. A száraz ágakat lombfakadás előtt el kell távolítani.

4.2.4. A gyökfő környékén a terepet rendezni kell.

4.2.5. Megtámasztását statikus szakértővel meg kell terveztetni.

4.2.6. Javasolt a védettséget jelző tábla elhelyezése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület magántulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: tulajdonos.

4.3.3. A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Zalaegerszeg, 1552/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos
1	1552/2	Kivett vendéglő, udvar	Terület nélkül védett	magánszemély

Szenterzsébethegy szelídgesztenyefa helyi jelentőségű természeti emlék természeti értéke

1. A faegyed rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A szelídgesztenyefa Szenterzsébethegy Szőlőhegyi utcában egy kisparcellás gyümölcsösben helyezkedik el.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: Az idős gesztenyefa hosszútávú védelme, mely idős korával jelentős botanikai, agrártörténeti és esztétikai értéket képvisel.

2. **Növénytársulások:** A fa és a terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik. **P5** Gesztenyeligetek CORINE: 85.1 Mesterségesen létesített, gyér záródású, xerofil és mezofil gyepekkel mozaikos szelídgesztenyések.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Szelídgesztenye (<i>Castanea sativa</i>)	1 tő

4. Szenterzsébethegy szelídgesztenyefa természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az idős korával jelentős botanikai, agrártörténeti és esztétikai értéket képviselő gesztenyefa hosszútávú védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. Az elszáradt, letört ágakat el kell távolítani a koronából.

4.2.2. A letört, levágott ágak helyeit méhviasszal védőkezeleni kell.

4.2.3. A törzs körül a területet ki kell tisztítani, a nem odavaló növényeket el kell távolítani.

4.2.4. Szükséges lenne a K-i oldalán lévő út nyomvonalának módosítása, mert a gyökerekről a talaj teljesen lekopott.

4.2.5. Esetleges pusztulása esetén tanufának konzerválva fenntartandó.

4.2.6. Javasoljuk a körülkerítését az esetleg leszakadó nagyobb ágak balesetveszélyessége miatt.

4.2.7. Javasolt a védett érték táblával való megjelölését.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület magántulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: tulajdonosok.

4.3.3. A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Szenterzsébethegyi szelídgesztenyefa helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos
1	28071	kivett zártkerti művelés alól kivett terület	678	magánszemély
2	28072	kert	652	magánszemély
3	28073	kivett zártkerti művelés alól kivett terület	784	magánszemély

Olai temetőben lévő hársfa helyi jelentőségű természeti emlék természeti értéke

1. A faegyed rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A védett fa az Olai temetőben található.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: Az idős hárs hosszútávú védelme, mely idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képvisel.

2. Növénytársulások: A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. **S7M** Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok (A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>)	1 tő

4. Olai temetőben lévő hársfa természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A sebfelületet évenként viasszal kell védőkezelní, az esetleg korhadrt réteget el kell távolítani.

4.2.2. A korona megerősítését a statikus szakértő által elkészített terv alapján el kell végezni.

4.2.3. A kápolna fölé hajló és az épület állagát veszélyeztető ágakat szakszerűen el kell távolítani.

4.2.4. Évente, lombfakadás előtt a fát meg kell vizsgálni és az elszáradt ágakat el kell távolítani.

4.2.5. A fáról virág gyűjtése nem engedélyezhető.

4.2.6. Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület egyházi tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Olai temetőben lévő hársfa helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sor- szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos
1	4420	kivett temető és kápolna	Terület nélkül védett	Jézus Szíve Ferences Plébánia

Zalaegerszeg, 6581/8 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfák helyi jelentőségű természeti emlék természeti értékei

1. A faegyedek rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A védett fák a volt Olai vasútállomás felvételi épülete mellett helyezkednek el.

1.2. A védelem alá helyezés indokai: az idős hársak hosszútávú védelme, melyek idős korukkal jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselnek.

2. Növénytársulások: A terület - mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok (A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Kislevelű hárs (Tilia cordata)	2 tő

4. Zalaegerszeg, 6581/8 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfák természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfák hosszútávú védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A fákon lévő sérüléseket ki kell tisztítani.

4.2.2. Javasoljuk a védett érték táblával való megjelölését.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület önkormányzati tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. A védett fák hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Zalaegerszeg, 6581/8 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfák ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos
1	6581/8	kivett vasútállomás	Terület nélkül védett	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Botfai (Botfa u. Várberki u.) vadgesztenyesor helyi jelentőségű természeti emlék természeti értékei

1. A vadgesztenyesor rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. Botfa utca: A településrészhez vezető közút baloldali árokpartján, a településrész közvetlen közelében 14 db, közel 100 éves, 80- 100 cm átmérőjű vadgesztenyefa áll. Koronájuk a gombabetegségek és a kártevők miatt helyenként beteg, sérült. Törzsük ép, néhány helyen odvas.

1.2. Várberki utca: Az utca jobb oldalán, a kastélypark előtt 12 db fa áll. Telepítésük a Botfa utcaiakkal egyidejűleg történt. Egészségi állapotuk is hasonló.

1.3. A védelem alá helyezés indokai: A fák méretüknél, koruknál fogva magas eszmei értéket képviselnek. A védelem alá helyezés után intenzív kezelésben részesülnek, a fák 20-60%-os egészségi állapotban megőrizhetők lesznek.

2. Növénytársulások: A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. **S7M** Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
közönséges vadgesztenye (aesculus hippocastum)	26 tő

4. A botfai vadgesztenyesor természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő vadgesztenyefák hosszútávú védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A súlyosan károsodott, veszélyes fákat ki kell vágni.

4.2.2. A koronákból a száraz ágakat el kell távolítani.

4.2.3. Alászorultság miatt javaslom a koronák alakítását.

4.2.4. A biológiai károsítók elleni növényvédelmi munkákat el kell végezni, hogy nyár végére a fák ne veszítsék el asszimilációs felületüket.

4.2.5. A fák alatt az avart össze kell gyűjteni, illetve az útpadka zöld felületét rendszeresen kaszálni kell.

4.2.6. Javasolt a fasorok megjelölése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. Botfa utca: állami kezelésű út mentén közlekedési terület része.

4.3.2. Várberki utca: önkormányzati kezelésű út mentén közlekedési terület része.

4.3.3. Kezelő: utak kezelői.

4.3.4. A védett fák hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Botfai vadgesztenyesor helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos
1	14020	kivett posta és Millennium emlékmű	Terület nélkül védett	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Zalaegerszeg, 20145 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfa helyi jelentőségű természeti emlék természeti értéke

1. A faegyed rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A védett fa a Zalaegerszeg, 20145 hrsz-ú ingatlanon található.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

2. Növénytársulások: A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik. S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>)	1 tő

4. Zalaegerszeg, 20145 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfa természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A visszavágott ágak sebterületét viasszal védőkezelni kell.

4.2.2. A villamos távvezetéknel lévő ágakat vissza kell vágni.

4.2.3. Évente lombfakadás előtt a fát meg kell vizsgálni és az esetleg elszáradt ágakat el kell távolítani.

4.2.4. A fáról virág gyűjtése nem engedélyezhető.

4.2.5. Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület magántulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Zalaegerszeg, 20145 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfa helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos
1	20145	szőlő, kert és gazdasági épület	Terület nélkül védett	magánszemély

Zalaegerszeg, 3135/10 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfa helyi jelentőségű természeti emlék természeti értéke

1. A faegyed rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A védett fa a Zalaegerszeg, 3135/10 hrsz-ú ingatlanon található.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: Az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

2. Növénytársulások: A terület – mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissé válik. S7M Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok (A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Kislevelű hárs (<i>Tilia cordata</i>)	1 tő

4. Zalaegerszeg 3135/10 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfa természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő hársfa hosszútávú védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A letört, korhadt ághelyet ki kell tisztítani és védőkezelní kell.

4.2.2. A támasztógyökerekről a betonburkolat el kell távolítani.

4.2.3. Évente lombfakadás előtt a fát meg kell vizsgálni és az esetleg elszáradt ágakat el kell távolítani.

4.2.4. A fáról virág gyűjtése nem engedélyezhető.

4.2.5. Javasolt a védett érték táblával való megjelölése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület magántulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Zalaegerszeg 3135/10 hrsz-ú ingatlanon lévő hársfa helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sor- szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos
1.	3135/10	kivett épület, út	Terület nélkül védett	Zalaegerszeg, Kossuth Lajos u. 3. szám alatti ingatlan tulajdonosai

Azáleás-völgy helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A várostól délre húzódó összefüggő erdőterület egy része az Azáleás-völgy.

1.2. A védelem alá helyezés indokai: az Azáleás-völgyben található botanikai- és dendrológiai értékek. Az itt található ökoszisztéma védelmében, egyúttal a ma is nagyszámban fellelhető védett fajok élőhelyének védelme érdekében művelési korlátozásokat kell eszközölni. Az Azáleás-völgy egyúttal a város kedvelt kirándulóerdeje, így a rekreációs funkció további fenntartása, erősítése szükséges.

2. Növénytársulások: A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemzés EU kompatibilissá válik.

	A	B	C	D
1	E1	Franciaperjés dombvidéki rétek	CORINE: 36.5, 38.2	Völgyek, tápanyagban gazdag talajok magasfüvű, fajgazdag kaszálórétjei
2	K3	Nyugat-délnyugat-dunántúli bükkösök és gyertyános tölgyesek	CORINE: 41.C222, 41.2A11	Magas, jó növekedésű, üde szubmontán erdők a Délnyugat-Dunántúlon
3	S5	Egyéb tájidegen fenyvesek	CORINE: 83.3111	Luc- jegenye-vörös- duglász-simafenyővel létesített ültetvényszerű állományok, gyakran gyepszint nélkül

3. Védett növényfajok:

3.1. Kapcsos korpafű (*Lycopodium clavatum*)

3.2. Turbánliliom (*Lilium martagon*)

3.3. Széleslevelű nőszőfű (*Epipactis hellborine*)

3.4. Fehér zászpa (*Veratrum album*)

3.5. Kárpáti sáfrány (*Crocus heuffelianus*)

4. Azáleás-völgy természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a völgy területén a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A védett érték kezelése szakmailag jól megoldott.

4.2.2. Javasolt a védett érték megjelölése, valamint ismertető tábla elhelyezése.

4.3. Korlátozások: Az erdőrészletben az erdészeti tevékenységet meghatározó ütemezést az erdőrészlet hosszútávú fenntartásának szem előtt tartásával kell végezni.

4.4. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.4.1. Tulajdonos: Magyar Állam.

4.4.2. Kezelő: Zalaerdő Zrt.

4.4.3. Az élőhely hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Azáleás-völgy helyi természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos
0159/8 (19 erdőtervi jelű erdőrészletek)	A,C erdő	4,5 ha	Magyar Állam
0159/17	erdő	21,93 ha	Magyar Állam

Parkerdő helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A belvárostól északkeletre húzódó erdőterület.

1.2. A védelem alá helyezés indokai: a Parkerdőben lévő botanikai értékek, valamint a város szabadidős programjában szereplő rekreációs funkció. Az erdőben telepített fás állományok találhatóak, melyeket részben tájidegen fajok alkotnak. Az erdőtagok között fennmaradt gyepeseken az egykori Zala-rét túlélő réti vegetációja díszlik. A nagy számban fellelhető védett fajok élőhelyének védelme érdekében a különböző élőhelyeken eltérő módokat kell preferálni. A Parkerdő területéből a közelmúltban jelentős részek épültek be, ezeken a multinacionális vállalatok által létesített bevásárlóközpontok épültek. Mivel a terület a város kedvelt kirándulóterülete, így a fennmaradt területen a rekreációs funkció további fenntartása, erősítése szükséges.

2. **Élőhelytípusok:** A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott, EU kompatibilis Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően történt.

2.1. B1a Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

2.1.1. Vizek, vízpartok magas, legyökerezett, tőzeget nem képező, sűrű lágyszárú növényzete a *Phragmites australis*, a *Typha latifolia* és a *T. angustifolia* fajok valamelyikének vagy keverékének dominanciájával.

2.1.2. Előfordulása: a Vérimalmi réten, kis területen és a szabályozott patakmederben.

2.2. B5 Nem zsombékoló magassásrétek

2.2.1. Legalább időszakosan vízzel borított, tápanyaggal jól ellátott termőhelyen kialakuló gyepes társulások, amelyekre jellemző, hogy a növényzet növekedése révén szembevető felszíni egyenlőtlenések csak kivételesen jönnek létre. A növényzet alatt tőzegképződés rendszerint nem folyik.

2.2.2. Előfordulása: a Vérimalmi réten, kis kiterjedésben, mozaikszerűen (381.tag, 51/3. részlet).

2.3. D34 Mocsárrétek

2.3.1. A vegetációs időszak jelentős részében üde (tavasszal gyakran vízállásos, de nyárra kiszáradó), nem tőzegesedő talajok szikes fajokban szegény magas fűvű rétfői.

2.3.2. Előfordulása: a Vérimalmi réten, ahol a franciaperjés kaszálóval mozaikol (381.tag, 51/3. részlet).

2.4. E1 Franciaperjés rétek

2.4.1. Domb- és hegyvidéki völgyek, teraszok, medencék, magas árterek, tápanyagokban gazdag talajok mezofil rétfői.

2.4.2. Előfordulása: a Vérimalmi réten, ahol domináns (381.tag, 51/3. részlet), de a tisztáson is, ahol az OB-vel mozaikkomplexet alkot (381.tag, 53/2. részlet).

2.5. OA Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek

2.5.1. Jellegtelen, degradált vizes vagy kiszáradó vizes élőhelyek, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be, és fásszárú növényzetet nem vagy alig tartalmaznak. Ide tartoznak pl. a kiszáradt, elgyomosodott vagy másodlagos, regenerálódó magassásosok, a jellegtelen nádasok, a változó vízszintű vagy időnként kiszáradó holt medrekben, folyómedrekben és kubikgödrökben található jellegtelen mocsári közösségek, az ártéri és mocsári ruderális és félruderális növényzet nedvesebb típusai és a belvizes szántók másodlagos mocsarai, nádasai is.

2.5.2. Előfordulása: a Vérmalmi réten, kis kiterjedésben, mozaikszerűen (381.tag, 51/3. részlet).

2.6. OB Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok

2.6.1. Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be.

2.6.2. Előfordulása: a Vérmalmi réten, kis kiterjedésben, mozaikszerűen (381.tag, 51/3. részlet).

2.7. RB Puhafás pionír és jellegtelen erdők

2.7.1. Olyan puhafájú őshonos fajok uralta, erdei lágyszárúakban többnyire szegényes erdők gyűjtőcsoportja, amelyek más csoportba [J-L-ig] nem sorolhatók be biztosan. Mocsaras területek, lecsapolt lápok, korábbi erdős területeken kialakított gyepek, szántók felhagyása után, azok spontán erdősődésével alakulnak ki, de lehetnek – rendszerint hasonló területekre – telepített faállományok is.

2.7.2. Előfordulása: a 381/3, és 4. tagban, nyír (*Betula pendula*) állományok.

2.8. RC Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők

2.8.1. Olyan kemény fájú őshonos fajok uralta, többnyire elegyetlen, erdei lágyszárúakban szegényes erdők gyűjtőcsoportja, amelyek más csoportba [J-L-ig] nem sorolhatók be biztosan. Rendszerint szántókra, gyepekre telepített, vagy erdők helyén kialakított faállományok, kivételesen gyepeken, felhagyott szántókon spontán kialakult vagy bizonytalan származású erdők. Leggyakoribb fafajaik a cser- és kocsányos tölgy, a magas és magyar kőris.

2.8.2. Előfordulása: a Parkerdő telepített kocsányostölgyesei (KST) sorolhatók ide (381/2 és 9. tag).

2.9. S4 Erdei- és feketefenyvesek

2.9.1. Erdeifenyővel vagy feketefenyővel létesített többnyire elegyetlen, cserjeszint nélküli, száraz és laza talajokon álló, idősebb korban általában kiritkuló, ültetvénytípusú állományok. A gyepszint a korábbi vegetáció maradványait őrizheti. A fenyők összesített elegyaránya 75% feletti.

2.9.2. Előfordulása: a Parkerdőbe telepített erdeifenyvesek (EF) sorolhatók ide (381/20. tag).

2.10. S5 Egyéb tájidegen fenyvesek

2.10.1. Lucfenyővel, jegenyefenyővel, vörösfenyővel, duglászfenyővel vagy simafenyővel létesített többnyire elegyetlen, cserjeszint nélküli, üde termőhelyeken álló, ültetvénytípusú állományok.

2.10.2. Előfordulása: a Parkerdőbe telepített luc- és egyéb fenyvesek (LF, F) sorolhatók ide (381/3, 7, 17, 18, 19, 21. tag).

3. Védett növényfajok

Név	Állomány
Téli zsurló (<i>Equisetum hyemale</i>)	300 tő
Szálkás pajzsika (<i>Dryopteris carthusiana</i>)	20 tő
Dárdás vesepáfrány (<i>Polystichum lonchitis</i>)	10 tő
Szártalan kankalin (<i>Primula vulgaris</i>)	50 tő
Kockás liliom (<i>Fritillaria meleagris</i>)	5000 tő
Kárpáti sáfrány (<i>Crocus heuffelianus</i>)	500 tő
Széleslevelű nőszőfű (<i>Epipactis hellborine</i>)	50 tő
Norden nőszőfű (<i>Epipactis nordeniorum</i>)	20 tő

4. Parkerdő természetvédelmi kezelési terve

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az erdő területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme, a kialakított dendrológiai gyűjtemény hosszú távú fenntartása.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. Az erdők természetközeli, ökológiai szemléletű erdészeti kezelése, hosszabb távon a tájidegen fajok őshonos fajokra cserélése.

4.2.2. A természetes gyepek (tisztás, Vérmalmi rét) fenntartó kezelése: évi 2 x kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás.

4.2.3. Zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, fásítás, egyébek).

4.2.4. Tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (akác, aranyvessző, amerikai kőris).

4.2.5. Illegális szemétlerakók megszüntetése.

4.2.6. Lakosság rekreációs igényeinek kielégítése.

4.2.7. A Parkerdő kezelésének vonatkozásában három jól elkülönülő élőhelytípus/területhasználat kezelését kell szabályozni.

4.2.7.1. Rekreáció helyszínei: játszótér, gyalogos sétautak. Itt a város lakosságának pihenő, sport- és egyéb mozgásigényét kell kielégíteni. A murvaterítésű gyalogutak az egész területet feltárják, részben gépjárművel is használhatók. A Balatoni úton a felüljáró keleti oldalán lévő körforgalomból északra induló belső út mellett található a játszótér. Ennek funkcióját továbbra is fenn kell tartani, itt a természetvédelmi kezelés, korlátozás nem szükséges, a gyepek kezelése és a facsoportok, erdőfoltok alakítása az esztétikai követelmények szerint történjen. Kivétel ez alól a kárpáti sáfrány termőhelye a tisztástól délre induló sétaút két oldalán.

4.2.7.2. Gyepek: Vérmalmi-rét, tisztás. A Vérmalmi-rét az egykori Zala-menti ártér fennmaradt hírmondója, melyet a szomszédos Alsó-Zala-völgy Natura 2000 területen ismert természeti állapotok jellemeznek. Az egykori legelőn domináns a franciaperjés kaszáló (*Pastinaco-Arrhenatheretum*), de mocsárrét (*Agrostio-Deschampsietum caespitosae*, *Agrostio-Phalaroidetum*) és nem zombékoló magassásos (*Caricetum ripariae*, *C. gracilis*) is található. Kezelés: a hagyományos rétművelési mód,

azaz évenként 2 (– 3) x-i kaszálás. Első kaszálás időpontja június eleje, a második augusztus. A 381.tag, 53/2. részleten lévő tisztás kezelése is hasonló, bár itt a sport- és egyéb szabadidős tevékenység funkcióból adódóan a június eleji kaszálást követően többszöri kaszálás is elfogadható.

4.2.7.3. Erdők: Az erdők kezelésével kapcsolatos alapelvek az erdők élőhelytípusainak megfelelően változnak. Az itt javasolt kezeléseket az Állami Erdészeti Szolgálat Zöldövezeti tervező Iroda által 2006-ban készített fejlesztési tervvel összhangban kell megvalósítani. Az Á-NÉR RB - puhafás pionír és jellegtelen erdők – kategóriába a 381/3-4. tagokat soroltuk, melyek nagyjából ligetes nyíresek és bokrosok. Itt a bokrosok, nyíresek alatt márciusban a kárpáti sáfrány és a kockásliliom nyílik, júniustól szeptemberig a nőszőfüvek virágoznak. E fajok védelmében a területen való *kaszálást be kell szüntetni, illetve azt az őszi időszakban kell elvégezni.* Az utóbbi években ugyanis a nyírek alatt a borostyánból kinőtt orchideákat több ízben is nyíláskor lekaszálták.

4.2.7.3.1. Az S4, S5 kategóriákba tartozó fenyvesekben meglepedett harasztok és nőszőfűk védelme érdekében a száradó állományokat, ill. tervezett fafajcserét fokozatosan kell végrehajtani, hogy mindig maradjon árnyékolt terület, ill. idős példány.

4.2.7.3.2. Az RC jelű, keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdőkben jelenleg védendő érték csak elvétve található. Hosszú távon ezeket a homogén állományokat is vegyes korú és fajösszetételű erdőkké kell átalakítani, a fejlesztési terv útmutatása alapján.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A védetté nyilvánított terület önkormányzati tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. Az élőhely hosszútávú fennmaradása szempontjából kívánatos lenne a Parkerdő egész területének városi (önkormányzati) tulajdonba kerülése és védetté nyilvánítása.

5. A Parkerdő helyi természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos/kezelő	Megjegyzés
1	2736/17	Erdő	9918	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata	
2	2740/3	Erdő	183050	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata	+ gyep/kaszáló
3	2746/12	Erdő	222414	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata	+ tisztás, gyep
4	2746/13	Erdő	109779	Zalaegerszeg megyei Jogú Város Önkormányzata	

Pálosfai-patak völgye helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indoka :

1.1. A terület a város déli határában folyó Pálosfai-patak jobb oldalán értékes vizes élőhelylánc található. A forrás által táplált lápi magaskórós, magassásostól a mocsárrétig, kaszólórétig több társulás is megtalálható. Az erdőket a fűzések, égeresek képviselik.

1.2. A védelem alá helyezés indokai: A wetlandben védett növényfajok élnek, melyek továbbélése és az élőhelyek fennmaradása érdekében művelési korlátozásokat kell eszközölni.

2. **Élőhelytípusok:** A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott, EU kompatibilis Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően történt.

	A	B	C
1	B5	Nem zsombékoló magassásrétek	Legalább időszakosan vízzel borított, tápanyaggal jól ellátott termőhelyen kialakuló gyepes társulások, amelyekre jellemző, hogy a növényzet növekedése révén szembevető felszíni egyenlőtlenségek csak kivételesen jönnek létre. A növényzet alatt tőzegképződés rendszerint nem folyik.
2	D34	Mocsárrétek	A vegetációs időszak jelentős részében üde (tavasszal gyakran vízállásos, de nyárra kiszáradó), nem tőzegesedő talajok szikes fajokban szegény magas fűű rétjei.
3	D6	Ártéri és mocsári magaskórósok	Hullámtéri, ártéri és mocsári élőhelyeken kialakuló, magasnövésű kétszikű fajok által dominált élőhely.
4	OB	Jellegtelen üde gyepes és magaskórósok	Jellegtelen üde gyepes és magaskórósok, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem

	A	B	C
			sorolhatók be. A jellegtelenesség oka és a terület eredete igen sokféle lehet. Ide tartozik pl. az ártéri és mocsári ruderalis és félruderalis gyomnövényzet, a hullámtéri liánosok, szedresek, a hullámtéri, gátmenti másodlagos, jellegtelen magaskórósok.
5	OD	Lágyszárú özőnfajok (pl. Solidago, Aster, Helianthus fajok) által uralt területek. Az özőnfajok borítása nagyobb, mint 50%.	Előfordulások: a fenti növényközösségek a területen mindenütt előfordulnak, ún. Társuláskomplexet alkotnak.
6	P2a	Nedves vagy üde területek gyakran másodlagos cserjéseinek gyűjtőcsoportja.	Előfordulások: a patakvölgy nyugati végén található.
7	J5	Hegy- és dombvidékek patakvölgyeiben, medencéiben kialakult mezofil-higrofil jellegű erdők, amelyek lombuszintjében általában domináns az éger.	Előfordulások: a patakvölgy nyugati végén található.

3. Védett növényfajok

Név	Állomány
Mocsári kosbor (<i>Orchis palustris</i>)	20 tő
Hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	80 tő
Széleslevelű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	30 tő
Hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza aschersonianum</i>)	10 tő
Csermelyaszat (<i>Cirsium rivulare</i>)	500 tő

4. Pálosfai-patak völgye természetvédelmi kezelési terve:

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az erdő területén található változatos erdei élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. Vizes élőhelyek fenntartása.

4.2.2. Természetes gyepek fenntartó kezelése (kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás, stb.).

4.2.3. Zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, fásítás, egyebek).

4.2.4. Tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (aranyvessző, japánkeserűfű).

4.2.5. Jelenleg szántóként művelt területek visszagyepesítése.

4.2.6. Gyepek kezelése: hagyományos rétművelési mód, azaz évenként 2–3 alkalommal történő kaszálás. Első kaszálás időpontja június eleje, a második augusztusban.

4.2.7. Erdők: a bokorfüzesek és égerek aljnövényzetének elgyomosodása a talajvízszint csökkenésének tudható be.

4.2.8. Az aranyvesszővel (*Solidago gigantea*) fertőzött területeken szárazúzózás után kaszálással kell fenntartani a jó természeti állapotot. Az elgyomosodott magassásosokat is hasonló módon kell kezelni. A gyom jellegű nádas esetében is hasonló módon kell eljárni.

4.2.9. Patak környezetének fenntartása: A Pálosfai-patak a folyása mentén lakó- és egyéb humán területet, települést nem veszélyeztet. Ezért a patakot revitalizálni kell, azaz további felesleges szabályozását meg kell akadályozni, illetve azt csak oly mértékben kell folytatni, hogy a főút hidját ne veszélyeztesse.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A területek állami és magántulajdonban vannak.

4.3.2. Kezelő: tulajdonosok.

4.3.3. Az élőhely hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Pálosfai-patak völgye helyi természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sorszám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m ²)	Tulajdonos
1.	0244 a alrészlet	rét	27121	magánszemély
	b alrészlet	erdő	16910	
2.	0240/1	rét	21550	magánszemély
3.	0240/2	rét	13385	magánszemély
4.	0224/4 a alrészlet	fásított terület	832	magánszemély
5.	0224/5	rét	2860	magánszemély
6.	0224/6 a alrészlet	rét	21806	magánszemély/Magyar Állam
	b alrészlet	fásított terület	4069	
	c alrészlet	fásított terület	7800	
7.	0232 a alrészlet	erdő	7090	magánszemély
	b alrészlet	fásított terület	956	

	c alrészlet	rét	1290	
8.	0218	rét	6488	magánszemély/Magyar Állam
9.	0215	rét	11253	magánszemély/Magyar Állam

Bozsoki-domb helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A terület rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A terület a város bozsoki városrészében található. A területet a művelésből felhagyott területeken kialakult másodlagos növényesedés (szukcesszió) és az értékes eredeti élőhelytöredékek komplexe jellemzi. A terület természetvédelmi értéke sokkal nagyobb a rossz termőadottságú talajon mezőgazdasági termeléssel remélhető gazdasági haszonnál.

1.2. A védelem alá helyezés indokai: A Bozsoki-dombon lévő botanikai- és ornitológiai értékek. Az itt fellelhető védett, és fokozottan védett (pl. méhbangó, gyurgyalag) fajok élőhelyének védelme érdekében művelési korlátozásokat kell eszközölni.

2. **Élőhelytípusok:** A terület élőhelyeinek tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott, EU kompatibilis Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően történt.

	A	B	C
1	D2	Kékperjés rétek Nedves réti növénytársulások, amelyekben kékperje (<i>Molinia</i>) fajok uralkodnak. A talajvíz rendszerint nem éri el a felszínt. A talaj rendszerint erősen humuszos vagy tőzeges. Domináns lehet a <i>Molinia hungarica</i> vagy a <i>Molinia arundinacea</i> .	Előfordulása: felhagyott bánya déli részének aljzatán, valamint a domb É-i, Ny-i oldalán. Megjelenése másodlagos szukcesszió eredménye.
2	E1	Franciaperjés rétek Domb- és hegyvidéki völgyek, teraszok, medencék, magas árterek, tápanyagokban gazdag talajok mezofil rétegei.	Előfordulása: a terület déli részén a felhagyott szántókon, ill. a dombon (mozaikok) található.
3	OA	Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek Jellegtelen, degradált vizes vagy kiszáradó vizes élőhelyek, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be, és	Előfordulása: a felhagyott bánya teraszain, oldalfalaiban jellemző.

	A	B	C
		fásszárú növényzetet nem vagy alig tartalmaznak. Ide tartoznak pl. a kiszáradt, elgyomosodott vagy másodlagos, regenerálódó magassásosok, a jellegtelen nádasok, a változó vízszintű vagy időnként kiszáradó holt medrekben, folyómedrekben és kubikgödrökben található jellegtelen mocsári közösségek, az ártéri és mocsári ruderalis és félruderalis növényzet nedvesebb típusai és a belvizes szántók másodlagos mocsarai, nádasai is	
4	OB	Jellegtelen üde gyepek és magaskórósok, amelyek a természetközeli élőhelyi kategóriákba nem sorolhatók be.	Előfordulása: az egész területen jellemző, a évről-évre javuló természetességet mutat, különösen a homokdombon.
5	RB	Puhafás pionír és jellegtelen erdők Olyan puhafájú őshonos fajok uralta, erdei lágyszárúakban többnyire szegényes erdők gyűjtőcsoportja, amelyek más csoportba [J-L-ig] nem sorolhatók be biztosan. Mocsaras területek, lecsapolt lápok, korábbi erdős területeken kialakított gyepek, szántók felhagyása után, azok spontán erdősődésével alakulnak ki, de lehetnek – rendszerint hasonló területekre –	Előfordulása: a felhagyott bányateraszain, oldalfalaiban jellemző.

	A	B	C
		telepített faállományok is.	

3. Védett növényfajok

Név	Állomány
Konkoly (<i>Agrostemma githago</i>)	60 tő
Mocsári nőszőfű (<i>Epipactis palustris</i>)	300 tő
Őszi füzértkerecs (<i>Spiranthes spiralis</i>)	20 tő
Szúnyoglábú bibircsvirág (<i>Gymnadenia conopea</i>)	150 tő
Agárkosbor (<i>Orchis morio</i>)	15 tő
Tarkakosbor (<i>Orchis tridentata</i>)	10 tő
Bíborkosbor (<i>Orchis purpurea</i>)	20 tő
Vitézkosbor (<i>Orchis militaris</i>)	150 tő
Hibrid kosbor (<i>Orchis hybrida</i>)	1 tő
Hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	10 tő
Békaöntő (<i>Listera ovata</i>)	20 tő
Téli zsurló (<i>Equisetum hyemale</i>)	1000 tő

3.1. Fokozottan védett növényfaj

Név	Állomány
Méhbangó (<i>Ophrys apifera</i>)	120 tő

3.2. Fokozottan védett állatfaj

Név	Állomány
Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	20 pár

4. Bozsoki-domb természetvédelmi kezelési terve:

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a területén található változatos élőhelyen a jelenlegi természetközeli állapotok fenntartása, az ott lévő természeti értékek megőrzése, a terület növény- és állatvilágának védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. A természetes gyepek fenntartó kezelése: évi egyszeri kaszálás, gyomtalanítás, bokorirtás.

4.2.2. A zavart, gyomos területek kezelése (kaszálás, egyebek).

4.2.3. A tájidegen növényfajok spontán terjeszkedésének visszaszorítása (akác, aranyvessző, japánkeserűfű).

4.2.4. Az elhagyott hulladékok felszámolása.

4.2.5. A Bozsoki-domb kezelésének vonatkozásában három jól elkülönülő élőhelytípus/területhasználat kezelését kell szabályozni.

4.2.5.1. Bányaterület: Itt a bányaművelés után fennmaradt terület rekultivációját-rehabilitációját kell elvégezni. Az illegális szemétkerakót meg kell szüntetni, a hulladékot el kell szállítani. A nádast meg kell szüntetni, így a nyílt nedves homokfelszín alkalmas lesz a növényfajok megtelepedésére. A

tájidegen fajokat (akác, japánkeserűfű) el kell távolítani, a honos fa- és cserjefajokat ritkítani kell, de a gyurgyalagok részére a beszállóágakat tartó fákat mindenképp meg kell tartani. Nagy veszélyt jelent az itteni növény- és állatvilágra a területen az utóbbi években rendszeressé vált crossmotorozás. Ezt a gyakorlatot meg kell szüntetni. Az özöngyom és gyomnövények foltjait (aranyvessző, nádtippan) kaszálással kell visszaszorítani.

4.2.5.2. Kaszálók: A terület déli részén másodlagos franciaperjés (*Pastinaco-Arrhenatherethum*), művelt kaszáló található, ennek fenntartó kezelése: a hagyományos rétművelési mód, azaz évenként 2 (– 3) x-i kaszálás. Első kaszálás időpontja június eleje, a második augusztusban.

4.2.5.3. Másodlagos gyepek: A terület nagy részét természetközeli és gyomos gyepek borítják. Ezekon több évtizede semmilyen kezelés nem történt, így ma már nem lehet megállapítani, hogy a tulajdoni lap szerinti művelési ágak szerinti volt-e a korábbi területhasználat. A 15 éves rendszeres megfigyelés alapján megállapítható, hogy az egykor gyomos területen mára a gyepek egyre jobban természetközelié válik. Ezeknek a gyepeknek a fenntartó, javító kezelése évi 1 x-i kaszálás, nyáruton szükséges (július –augusztus fordulóján), a védett orchideák termésérését követően.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület többségében magánszemélyek, részben önkormányzati tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: A terület jelentős részén több évtized óta nem történt semmilyen kezelés, mezőgazdasági munkavégzés. A homokbányában sincs kitermelés.

4.3.3. Az élőhely hosszútávú fennmaradása szempontjából kívánatos lenne az egész terület városi (önkormányzati) tulajdonba kerülése.

5. A Bozsoki-domb helyi természetvédelmi terület ingatlanainak helyrajzi számos jegyzéke

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos/kezelő
1	01049/11	Szántó	606	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
2	01049/12	Szántó	409	Magyar Állam
3	01049/13	Szántó	418	magánszemély
4	01049/14	Szántó	8978	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
5	01049/15	Kivett anyagbánya	1731	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
6	01049/16	Kivett anyagbánya	2622	Magánszemély
7	01049/17	Kivett anyagbánya	2731	Magánszemély
8	01049/18	Kivett anyagbánya	783	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
9	01049/19	Kivett anyagbánya	727	magánszemély
10	01049/20	Kivett anyagbánya	810	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
11	01049/21	Legelő	395	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
12	01049/22	Legelő	1204	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
13	01049/23	Kivett anyagbánya	1471	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
14	01049/24a	Szántó	9124	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
15	01049/24b	Kivett anyagbánya	10048	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
16	01049/25	Szántó	13768	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
17	01049/27	Szántó	4761	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
18	01049/29	Szántó	2726	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
19	01049/84	Szántó	811	magánszemély
20	01049/85	Szántó	801	magánszemély

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos/kezelő
21	01049/94	Szántó	846	magánszemély
22	01049/95	Szántó	845	Magánszemély
23	01049/96	Szántó	845	Magánszemély
24	01049/97	Szántó	845	Magánszemély
25	01049/98	Szántó	844	Magánszemély
26	01049/99	Szántó	840	Magánszemély
27	01049/100	Szántó	832	Magánszemély
28	01049/101	Szántó	833	Magánszemély
29	01049/102	Szántó	831	Magánszemély
30	01049/103	Szántó	830	Magánszemély
31	01049/104	Szántó	832	Magánszemély
32	01049/105	Szántó	831	Magánszemély
33	01049/106	Szántó	833	Magánszemély
34	01049/107	Szántó	832	Magánszemély
35	01049/108	Szántó	835	Magyar Állam
36	01049/109	Szántó	841	Magánszemély
37	01049/110	Szántó	844	Magánszemély
38	01049/111	Szántó	845	Magánszemély
39	01049/112	Szántó	843	Magánszemély
40	01049/113	Szántó	843	Magánszemély
41	01049/114	Szántó	844	Magánszemély
42	01049/116	Kivett anyagbánya	2668	magánszemély
43	01049/122	Szántó	899	Magánszemély
44	01049/123	Szántó	899	Magánszemély
45	01049/124	Szántó	2535	Magánszemély
46	01049/125	Szántó	2536	magánszemély
47	01049/126	Szántó	2535	Magánszemély

Zalaegerszeg, 5530/2 hrsz-ú ingatlan K-i oldalán lévő gömbkőrís fasor helyi jelentőségű természeti emlék természeti értékei

1. A gömbkőrís fasor rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A fasor a város bozsoki városrészében a Bozsoki és Szabadság u. K-i oldalán található. 700 m hosszú 15 éves Fraximus ornus „Mecsek” gömbkőrís fasort a városi főkertész irányításával a lakók ültették.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: A fasor esztétikai állapotának és a településrész egységes utcaképének megőrzése.

2. Növénytársulások: A terület, - mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. **S7M** Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
„Mecsek” gömbkőrís (Fraximus ornus)	88 tő

4. Zalaegerszeg, 5530/2 hrsz-ú ingatlan K-i oldalán lévő gömbkőrís fasor természetvédelmi kezelési terve:

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a fasor esztétikai állapotának és a településrész egységes utcaképének megőrzése.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. Az esetlegesen elszáradt, beteg, tőkorhadt fákat ki kell vágni.

4.2.2. Az esetlegesen elszáradt ágakat évente, a lombfakadás előtt el kell távolítani.

4.2.3. A kivágásra kerülő fákat azonnal pótolni kell.

4.2.4. Aszályos időszakban a fák öntözéséről gondoskodni kell.

4.2.5. Javasolt a fasor védettséget jelölő táblák elhelyezése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület önkormányzati tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. A védett fasor hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Zalaegerszeg, 5530/2 hrsz-ú ingatlan K-i oldalán lévő gömbkőrös fasor helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

Sor- szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos/kezelő
1	5530/2	kivett Bozsoki ér	3605	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Zalaegerszeg, 7288/13 hrsz-ú ingatlan parkja helyi természetvédelmi terület természeti értékei

1. A park rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A Kis-Szo-San lakópark előtti park a régi állami gazdaság arborétuma volt, amelyen 50-60 éves fák találhatóak és összefüggő zöldfelületet biztosít a városrészben.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: A park esztétikai állapotának és az összefüggő zöldterületnek a megőrzése.

2. Növénytakarók: A terület, - mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. **S7M** Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok

3.1. Közönséges tiszafa vagy tiszafenyő (*Taxus baccata*) állomány 7 tő

3.2. A többi fa esetében a védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvénybe nem védett.

Név	Állomány
juharlevelű platán	3 tő
magyar kőris	4 tő
thuja	11 tő
vérszilva	1 tő
díszalma	2 tő
ezüsthárs	3 tő
csörgőfa	1 tő
cseresznye	1 tő
nyírfa	1 tő
lucfenyő	1 tő
jegenyefenyő	3 tő
cseresznyeszilva	2 tő
diófa	1 tő
galagonya	1 tő
mamutfenyő	2 tő
magas kőris	4 tő
Zöld juhar	2 tő
sima fenyő	2 tő
virágos kőris	1 tő
szerb luc	2 tő

4. Zalaegerszeg, 7288/13 hrsz-ú ingatlan parkjának természetvédelmi kezelési terve:

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: a park esztétikai állapotának és az összefüggő zöldterületnek a megőrzése.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. Az elszáradt, beteg, tőkorhadt fákat ki kell vágni és őshonos fafajtákkal (hegyi juhar, kocsányos-, kocsánytalan tölgy, vadalma, vadkörte, madárcseresznye, magas kőris, virágos kőris, korai juhar, magyar kőris, gyertyán) pótolni.

4.2.2. Az elszáradt ágakat évente, a lombfakadás előtt el kell távolítani.

4.2.3. Folyamatos kaszálás szükséges, évente min. 3 alkalommal.

4.2.4. Javasolt a park védettséget jelölő táblák elhelyezése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület magántulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: tulajdonos.

4.3.3. A védett park hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő is biztosíthatja.

5. Zalaegerszeg, 7288/13 hrsz-ú ingatlan parkjának helyrajzi számos jegyzéke

Sor-szám	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos/kezelő
1	7288/13	díszkert	12071	magántulajdon

Zalaegerszeg, 3622/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa helyi jelentőségű természeti emlék természeti értéke

1. A faegyed rövid jellemzése, a védelem alá helyezés indokai:

1.1. A juharlevelű platán a Batthyány u. 2. szám alatti Göcseji Múzeum K-i homlokzatának tengelyében helyezkedik el.

1.2. A védelem alá helyezés indoka: Szabadállású fa, becsült kora 120-130 év, az idős juharlevelű platán hosszútávú védelme, mely idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képvisel.

2. **Növénytársulások:** A terület, - mint élőhely - tipizálása az Európai Unió Habitat Direktívájában megfogalmazottak alapján, a hazai viszonyokra kidolgozott Nemzeti Biodiverzitás-Monitorozó Rendszer (Á-NÉR) kategóriáinak megfelelően, miáltal a területjellemezés EU kompatibilissé válik. **S7M** Facsoportok, erdősávok, fasorok CORINE: 84.1, 84.3 Urbánus környezetben védelmi, esztétikai céllal létesített kis kiterjedésű, többnyire vonalas jellegű facsoportok.

3. Védett növényfajok

(A védelem helyi jelentőségű, a faj országosan törvényben nem védett)

Név	Állomány
Juharlevelű platán (<i>Platanus acerifolium</i>)	1 tő

4. Zalaegerszeg, 3622/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa természetvédelmi kezelési terve:

4.1. Természetvédelmi célkitűzés: az idős korával jelentős botanikai és esztétikai értéket képviselő juharlevelű platánfa hosszútávú védelme.

4.2. Természetvédelmi stratégiák, kezelési módok:

4.2.1. Korábban a támasztógyökereket borító aszfaltréteget eltávolították, térburkolatot alakítottak ki a törész körül szabad talajfelülettel, melynek folyamatos karbantartása szükséges.

4.2.2. Az elszáradt ágak eltávolításáról folyamatosan gondoskodni kell.

4.2.3. Javasolt a faegyed védettséget jelölő tábla elhelyezése.

4.3. Jelenlegi tulajdoni viszonyok:

4.3.1. A terület Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdonban van.

4.3.2. Kezelő: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata.

4.3.3. A védett fa hosszútávú fennmaradását a jelenlegi kezelő biztosíthatja.

5. Zalaegerszeg, 3622/2 hrsz-ú ingatlanon lévő juharlevelű platánfa helyi jelentőségű természeti emlék ingatlanának helyrajzi számos jegyzéke

1	Helyrajzi szám	Művelési ág	Terület (m2)	Tulajdonos/kezelő
---	----------------	-------------	--------------	-------------------

2	3622/2	kivett múzeum	Terület nélkül védett	Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata
---	--------	---------------	--------------------------	--

Végző előterjesztői indokolás

A Zala Vármegyei Kormányhivatal megkereséssel fordult Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalához, miszerint a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkára a 2024. évi ellenőrzési munkatervében elrendelte a helyi jelentőségű védett természeti terület jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati szabályozások felülvizsgálatát. A törvényességi vizsgálat célja, hogy a helyi természeti védelemre vonatkozó önkormányzati szabályozás kerüljön felülvizsgálatra, célzottan a tárgykör helyes fogalomhasználatára, egyidejűleg a jogszabálysértő rendelkezések kerüljenek módosításra úgy, hogy a jelenleg fennálló védelem a védelem tárgyán fennmaradjon. A települési önkormányzat - a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 24.§ (1) bekezdés b) pontjában foglaltakkal összhangban – csak természeti területet (4. § b) pont, 15. § (1) bekezdés) és más a Tvt. 22. §-a alapján védelemre érdemes földterületet nyilváníthat védetté. **A helyi jelentőségű védett természeti terület kizárólag a Tvt. 28. § (1) bekezdés c) pont szerinti természetvédelmi terület, vagy d) pont szerinti természeti emlék kategória valamelyikébe sorolható be a védelem célja és a védett természeti terület kiterjedése alapján.** Természeti érték védetté nyilvánítása a természetvédelemért felelős miniszter kizárólagos jogköre.

A Tvt. 28. § (4) bekezdése szerint „*Természetvédelmi terület az ország jellegzetes és különleges természeti értékekben gazdag, kisebb összefüggő területe, amelynek elsődleges rendeltetése egy vagy több természeti érték, illetve ezek összefüggő rendszerének a védelme. A 23. § (2) bekezdése alapján védett láp, szikes tó természetvédelmi területnek minősül.*”

A Tvt. 28. § (5) bekezdése alapján „*Természeti emlék valamely különlegesen jelentős egyedi természeti érték, képződmény és annak védelmét szolgáló terület. A 23. § (2) bekezdése alapján védett forrás, víznyelő, kunhalom, földvár természeti emlékeknek minősül.*”

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlésének a helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló 32/2001. (X.26.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: rendelet) szabályozza a helyi természeti értékek védelmét. Célja, hogy a természetvédelmi törvénnyel összhangban védelmet biztosítson a természeti értékeknek az országosan is védett egyedi fajok nagyobb előfordulási helyeinek természeti területté nyilvánításával, valamint helyi jelentőségük miatt arra érdemes növény és állatfajok, természeti tájak, élő vizek természetes állapotának megőrzésével biztosítsa azok megmaradását, védelmét.

A felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a rendeletben az önkormányzat a természeti értékek védetté nyilvánításáról rendelkezett, nem pedig természetvédelmi területről vagy természeti emlékről, ugyanakkor a védelem rendeletben meghatározott tárgya és célja egyértelműen megfeleltethető a természeti területnek vagy a természeti emlékeknek, ezért a jogbiztonság és a védelem gyakorlati érvényesítésének biztosítása érdekében új rendeletet kell alkotni a helyi jelentőségű védett természeti területek védetté nyilvánításáról, egyidejűleg a rendeletet hatályon kívül kell helyezni. Az új rendeletben a meglévő védelem védett természeti területként való fenntartásáról rendelkezik az önkormányzat, mely jogtechnikai megoldás előnye, hogy nem válik szükségessé új védetté nyilvánítási eljárás lefolytatása, hiszen a védelem célja és tárgya nem változik. Az új rendelet alkotása során az eredeti, védetté nyilvánításra irányuló jogalkotói szándék mindvégig érvényesül és folytatólagosan védettnek minősülnek az érintett területek.

A rendelet alkotása során figyelembe vettük az ingatlan-nyilvántartás változásait (pl: ingatlanok megosztásából adódó hrsz-ek átszámozása, elnevezések változtatása), amely a jogalkalmazást segítő pontosító, egyértelműsítő technikai korrekció.

M:\VarosuzemCsop\TZsolt\2024\előterjesztések\védett természeti területté nyilvánításról szóló ÖR_kgy.docx
M:\VarosuzemCsop\TZsolt\2024\előterjesztések\védett természeti területté nyilvánításról szóló ÖR_kgy.docx

A közgyűlés 2010. szeptemberi 16-i ülésén 179/2010. (IX.16.) számú határozatával védetté nyilvánította többek közt a Csácsi arborétumot az ott lévő botanikai, dendrológiai és zoológiai értékek védelme érdekében.

A Tvt. 24. § (4) bekezdés értelmében fel kell oldani a természeti érték vagy terület védeltségét, fokozottan védeltségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A védeltség feloldása során a védetté nyilvánításra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a helyi védett természeti terület védeltségének a feloldásához az igazgatóság véleményét be kell szerezni.

Az M76-os főút 2x2 sávossá bővítése miatt szükség volt a közvetlenül a régi közúti nyomvonal melletti – Csácsi arborétumhoz tartozó – területrészek igénybevételére. Ennek kapcsán a Zala Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya 800.240/6/2022. számú határozatában telekalakítási engedélyt adott az érintett telekcsoportok újraosztására és a telekhatárok rendezésére. A telekalakítások következtében a Magyar Állam tulajdonában lévő, helyi védelem alatt álló Zalaegerszeg 01039/5 és a 01039/7 hrsz-ú földrészletből a 01017/1 hrsz-ú (kivett országos közút), a 01017/2 hrsz-ú (kivett járda és aluljáró) és a 01017/3 hrsz-ú (kivett országos közút) földrészlet jött létre. Az új helyrajzi számok vonatkozásában a Zala Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya a tulajdoni lapokon a helyi védelmet továbbjegyezte, mivel annak törléséhez közgyűlési döntés szükséges. A főút bővítése miatt létrejött kivett országos közút, kivett járda és aluljáró művelési ágú földrészletek már nem indokolják a helyi védelem fenntartását, ezért az újonnan létrejött Zalaegerszeg 01017/1 hrsz-ú (kivett országos közút), a 01017/2 hrsz-ú (kivett járda és aluljáró) és a 01017/3 hrsz-ú (kivett országos közút) ingatlanok vonatkozásában a helyi védelem tulajdoni lapokon szereplő törlése indokolt.